

Dosarul nr.2r-139/2022
2-21061461-01-2r-01032022

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (N. Ghedrovici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Malîi, V. Cotorobai, D. Dulghieru)

DECIZIE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat Mihail Baciuc, reprezentat de avocatul Mihail Barbaroș,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alic Pîntea împotriva lui Baciuc Mihail cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 04 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 26 aprilie 2021, Alic Pîntea a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Baciuc Mihail cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 16 iulie 2021 a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central, cererea de chemare în judecată a fost admisă integral.

S-a încasat de la Baciuc Mihail în beneficiul lui Pîntea Alic, datoria în mărime de 5000 Euro, dobânda de întârziere în sumă de 1101,13 Euro, echivalentul în valută națională conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la momentul executării hotărârii, taxa de stat în mărime de 3946,51 de lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3000 de lei.

La data de 21 iulie 2021, Baciuc Mihail a declarat apel împotriva hotărârii din 16 iulie 2021 a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central, solicitând casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă integral acțiunea. Totodată, la depunerea cererii de apel Baciuc Mihail a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat înaintată de Baciuc Mihail. Nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Mihail Baciuc împotriva hotărârii din 16 iulie 2021 a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central, comunicându-i-se părții apelante, despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău a cererii de apel motivată pe suport de hîrtie, cu atâtea copii cîți participanți la proces sînt,

plus cîte o copie pentru instanța de apel și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 2959,88 de lei, fiindu-i acordat pentru aceasta un termen de 7 zile de la data recepționării încheierii. S-a explicat părții apelante că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în termenul indicat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea din 04 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel declarată de Mihail Baciuc împotriva hotărârii din 16 iulie 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, a fost restituită din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2021.

La 16 februarie 2022, Mihail Baciuc, reprezentat de avocatul Mihail Barbaroș a depus recurs împotriva încheierii din 04 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care și-au manifestat dezacordul cu restituirea cererii de apel (f.d.94-96).

Recurentul a indicat în motivarea recursului că a depus cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat în termen or, încheierea din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată la 21 ianuarie 2022, astfel termenul limită pentru îndeplinirea indicațiilor instanței de apel din 15 decembrie 2021, a fost 28 ianuarie 2022.

La 10 mai 2022, prin intermediul poștei electronice, Pîntea Alic a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului declarat de Baciuc Mihail împotriva încheierii din 04 februarie 2022, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea de restituire a cererii de apel în data de 04 februarie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 16 februarie 2022. Astfel, recursul declarat la 16 februarie 2022 este în termen.

Verificând legalitatea încheierii contestate prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Mihail Baciuc, reprezentat de avocatul Mihail Barbaroș și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că, la data de 21 iulie 2021, Baciuc Mihail a declarat apel împotriva hotărârii din 16 iulie 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei hotărâri noi, prin care să fie respinsă integral acțiunea. Totodată, la depunerea cererii de apel Baciuc Mihail a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat înaintată de Baciuc Mihail. Nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Mihail Baciuc împotriva hotărârii din 16 iulie 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, comunicându-i-se părții apelante, despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău a cererii

de apel motivată pe suport de hîrtie, cu atîtea copii cîți participanți la proces sînt, plus cîte o copie pentru instanța de apel și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 2959,88 de lei, fiindu-i acordat un termen de 7 zile de la data recepționării încheierii. S-a explicat părții apelante că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în termenul indicat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea din 04 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel declarată de Mihail Baciuc împotriva hotărârii din 16 iulie 2021 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central, a fost restituită din motiv că, apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Prin recursul înaintat Mihail Baciuc, reprezentat de avocatul Mihail Barbaroș a criticat soluția instanței de apel, susținând că a primit încheierea din data de 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, abia la 21 ianuarie 2022, astfel termenul limită de înlăturarea neajunsurilor era 28 ianuarie 2022. În opinia recurentului, dînsul a respectat indicațiile instanței de apel și a prezentat în termen cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat.

Efectuînd controlul judiciar al încheierii din 04 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit apelul depus de către Mihail Baciuc, din motiv că nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel indicate în încheierea din data de 15 decembrie 2021, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Instanța de apel, prin încheierea din data de 15 decembrie 2021 a acordat lui Mihail Baciuc, un termen de 7 zile de la data recepționării încheierii enunțate pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovada achitării taxei de stat în mărime de 2959,88 de lei.

Mihail Baciuc, reprezentat de avocatul Mihail Barbaroș, a susținut că a recepționat încheierea din data de 04 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău la 21 ianuarie 2022.

La caz, încheierea din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată în adresa recurentului Mihail Baciuc la 17 decembrie 2021 (f.d. 77), fiind recepționat de către ultimul la 17 ianuarie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție DS8005855460AS, anexat la materialele dosarului (f.d. 78).

Astfel, argumentul recurentului precum că a recepționat încheierea instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel și i s-a acordat un termen pentru prezentarea apelului motivat și dovada achitării taxei de stat abia la 21 ianuarie 2022, este declarativ și este combătut prin materialele dosarului.

În aceste condiții este cert că Mihail Baciuc urma să respecte termenul acordat de instanța de apel și să depună apelul motivat și dovada achitării taxei de stat în termen de 7 zile din data recepționării încheierii din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Colegiul notează că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În acest sens, dispozițiile art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă prescriu că, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Respectiv, prin prisma art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură de 7 de zile, instituit de instanța de apel pentru prezentarea apelului motivat și dovezii achitării taxei de stat, a început să curgă din ziua imediat următoare datei recepționării încheierii din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, adică de la 18 ianuarie 2022, iar data limită de depunere a apelului motivat și dovada achitării taxei de stat fiind ziua de 24 ianuarie 2022.

Mihail Baci nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel în termenul acordat de instanța de apel, prezentând abia la 27 ianuarie 2022 cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat, în consecință prin încheierea din 04 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de către Mihail Baci din motiv că în termenul stabilit apelantul nu a prezentat apelul motivat și dovada achitării taxei de stat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel depusă Mihail Baci or, Curtea de Apel Chișinău în încheierea din 15 decembrie 2021 a indicat expres termenul de 7 zile din data recepționării încheierii enunțate în care apelantul trebuia să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat, însă în termenul-limită Mihail Baci nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel.

La acest capitol este de menționat, faptul că, potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, în conformitate cu principiile generale unanim recunoscute și normele dreptului internațional, la fixarea termenului limită de înlăturare a neajunsurilor instanța de judecată urmează să țină cont de proporționalitatea raporturilor juridice legate de disponibilitatea părților și rolul judecătorului în procesul civil. Importanța acestui fapt este determinată de echilibrul care trebuie menținut între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

Totodată, se rețin dispozițiile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care prescriu că, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Colegiul notează că restituirea cererii de apel depusă de către Mihail Baci a survenit ca sancțiune procedurală pentru pasivitatea acesteia și lipsa interesului față de prezentul proces.

În conformitate cu art. 10 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sanctiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În altă ordine de idei, instanța de recurs învederează că certitudinea legală impusă regulilor de procedură civilă, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile apelanților, cât și ale intimăților, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură civilă în vederea exonerării apelantului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul declarat de Mihail Baciuc, reprezentat de avocatul Mihail Barbaroș și de a menține încheierea din 04 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu prevederile art. art. 424 alin. (2), 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Mihail Baciuc, reprezentat de avocatul Mihail Barbaroș.

Se menține încheierea din 04 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alic Pîntea împotriva lui Baciuc Mihail cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh